1840. No. 44.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 2 JUNIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 28 *Mei.* De *Moniteur* deelt drie telegrafische depêches uit Toulon van gisteren mede:

„ MEDEAH, den 18 Mei.

„ Het expeditie-korps is gisteren binnen Medeah gerukt. Het leger van *Abd-el-Kader*, hetwelk op de, die plaats omringende, hoogten post had gevat, trok bij de eerste kanonschoten af en nam de bevolking der stad mede. Ik heb den generaal *Duvivier* tot opperbevelhebber der provincie Titteri benoemd. Ik doe Medeah versterken en wapenen, en zoodra de werken genoegzaam zullen zijn gevorderd, zal ik de Prinsen naar Algiers terug geleiden; zij bevinden zich wel."

„ ALGIERS, den 24 Mei.

„ De Prinsen zijn gisteren in goeden welstand te Algiers gearriveerd. Zoodra zij van de vermoeijenissen van den veldtogt zijn uitgerust, zullen zij zich naar Marseille inschepen."

„ BLIDA, den 22 Mei.

„ De armee heeft den 20sten Medeah verlaten; een garnizoen, bestaande uit 2400 man, hetwelk voor zeventig dagen van leeftijd is voorzien, is binnen de vesting gebleven.

„ Op den 20sten heeft aan de zuidelijke helling der bergen van Monzaïa een gevecht plaats gehad tegen de gezamenlijke krijgsmagt van *Abd-el-Kader*; al de vijandelijke ruiters vochten te voet. Onze troepen hebben zich bewonderenswaardig gedragen; 200 man zijn buiten gevecht gesteld; het verlies van den vijand was verbazend groot; hij is naar de binnendeelen van de provincie Titteri afgetrokken.

„ Het expeditionaire korps is over den Atlas teruggekeerd en is in het legerkamp van Blida aangekomen, zonder te behoeven te strijden." (afgebroken door den nacht).

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 26 *Mei.* In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van heden, die onder het voorzitterschap van Jhr. Mr. *O. van Swinderen van Rensuma*, is gehouden, en waarbij 43 leden tegenwoordig waren, is, na het voorlezen en goedgekeurd der notulen van de vorige uitting, omtrent een door den heer *Bouricius*, te Leeuwarden, ingezonden boekwerk, (het tweede stukje van zijn geschrift over de gevangenissen in Nederland), het gewone besluit genomen.

Eenige ingekomen verzoekschriften, namelijk zes gelijkluidende van landbewoners in West-Vriesland, tegen de splitsing der provincie Holland, en een van *P. Cleban*, te Amsterdam, betrekkelijk zijne reeds in deze Kamer behandelde zaak, zijn aan de commissie *ad hoc* verzonden.

De heer *van Sijtzama* doet, uit naam des schrijvers, hulde aan de Kamer van een werkje, getiteld: *Geschiedkundige aanteekeningen over het Jagtwezen, door A. H. Verster v. Wulferhorst* en maakt de Kamer op den belangrijken inhoud van dit werkje opmerkzaam. Daaromtrent wordt het gewone besluit genomen.

De openbare beraadslagingen over het ontwerp van wet omtrent den inkoop en de aflossing van schuld en tot voorziening in de behoeften van het Amortisatie-Syndicaat worden aan de orde gesteld. De heeren *Backer*, *Tromp*, *Warin*, *van Hoorn*, *Luzac* en *Schimmelpenninck*, voeren hieromtrent het woord.

De heer *Tromp* herinnert, dat vroegere wetten van gelijken aard als de tegenwoordige doorgaans zonder eenigen tegenstand werden aangenomen, daar het niemand in de gedachten kon komen, om aflossingen van staatsschuld af te keuren, door een ligchaam te doen, hetwelk zelve daartoe de voordragt deed, en, zoo als men ter goeder trouw meende, bij magte was; thans echter is het, volgens den spreker, bekend, dat het Amortisatie-Syndicaat niet slechts tot de bedoelde aflossingen, maar zelfs tot het betalen der renten van door haar uitgegeven schuldbrieven buiten staat is; dat dit ligchaam verkeert en *état de déconfiture* en eerlang geheel ontbonden moet worden. De lasten van den insolventen boedel komen voor rekening van den Staat, die de verbindtenissen door het Syndicaat aangegaan, getrouw behoort na te komen, maar toch ook bij den gedrukten staat onzer finantien, niets meer behoort te doen, dan waartoe hij, volgens de wet, stellig verpligt is. Onder zulke stellige verpligtingen telt de spreker die betrekkelijk den overgang van de uitgelootte kansbiljetten voor 1841 in werkelijke rentegevende schuld, en ten minste voor het oogenblik die tot inkoop van *f* 300,000 3½ percents schuldbekentenissen uit kracht der wet van 27 Mei 1830 en van het besluit van 1 Junij van dat jaar. Maar hij kan niet zien, dat er volstrekte verpligting tot de voorgestelde aflossing van *f* 500,000 aan 4½ pct. schuldbekentenissen van het Syndicaat bestaat. De beursprijs dezer laatsten is thans 92 percent. Zij zullen à pari worden afgelost door middel der uitgifte van 5 percents losrenten; bij welke schuldverwisseling de staat, volgens zijne berekening, een nadeel van ongeveer *f* 50,000 lijden en met eene meerdere rente van *f* 2,500 zou worden belast. Dit nadeel is wel gering als men aan de millioenen denkt, die jaarlijks voor renten moeten worden betaald, doch juist het groot aantal dier millioenen, doet hem voor elken nieuwen last huiveren. Dat het Amortisatie Syndicaat het doen dezer aflossing heeft voorgesteld, kan hij gemakkelijk bevroeden. Dat ligchaam nadert het tijdstip, dat het door verval van krachten zijn eigen dood moet sterven, en heeft voor het laatst den onnadenkenden beursspeculant geene teleurstelling willen doen ondervinden; maar de vergadering staat op een geheel ander standpunt, en heeft met eene goed- of afkeurende stem bij den actiehandel op de beurs of in de dagelijksche nieuwspapieren niets te maken. Men zegt wel, dat door het niet inwilligen van de voorgestelde aflossing het crediet van den staat zou lijden, doch de spreker meent, dan men dit crediet niet bevordert door boven wettige verpligting, onder de gedaante van schuld-aflossing, meer bezwarende schulden op te leggen. Het voordeel voor de houders der 4½ pcts. schuldbekentenissen bij de voorgestelde uitloting zal ook uiterst gering zijn, daar het kapitaal dier schuldbekennissen nog 101 millioen bedraagt, de kans van uitloting dus nagenoeg staat als van 1 tot 200 en de innerlijke waarde dier kans dus niet meer bedraagt, dan het twee honderdste gedeelte van 8 percent. De spreker acht daarom de bedoelde uitloting ongeraden en zelfs, nu van het gering overschot der bezittingen van het Syndicaat 5 millioen te gelde moet worden gemaakt, enkel om de renten ten laste dier instelling te betalen, onvoorzigtig. Hij zal tegen de wet stemmen.

Zijne Excellentie de *Minister van Finantien* ad interim verdedigt de wet, die, zijnes inziens, slechts als een aanvullingsmiddel om de dienst van 1840 gaande te houden, te beschouwen is.

Men gaat tot de hoofdelijke stemming over en wordt daarbij de wet aangenomen met 48 tegen 5 stemmen. *Tegen* hebben gestemd de heeren *Tromp*, *Romme*, *Warin*, *van de Mortel* en *van Meeuwen*.

Daarna is de zitting opgeheven.

Van den 29*sten*. De afdeelingen van de Tweede Kamer hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van de nieuwe voordragt van wet, nopens de ministeriële verantwoordelijkheid. Ook de centrale afdeeling is vergaderd geweest.

De thans in het ontwerp van wet tot opheffing van het Amortisatie-Syndicaat gemaakte wijzigingen betreffen voornamelijk art. 1 en 9. — Art. 1 wordt nu aldus voorgesteld: „ Het Amortisatie-Syndicaat zal met den laatsten December 1840 ontbonden zijn, en zullen de regten en verpligtingen van hetzelve op het Rijk overgaan, in voege als bij de volgende art. wordt bepaald." — Art. 9 behelst nu het volgende: „ Aanvankelijk zal, tot de evengemelde oogmerken, op een kapitaal van *f* 12,500,000, uitmakende een gedeelte van de *f* 30,000,000, bij de eerste zinsnede van dit art. vermeld, opvolgelijk en naar mate van de behoeften, kunnen worden uitgegeven een kapitaal van *f* 10,000,000, in losrenten rentende 5 pCt., op gelijken voet en volkomen gelijken aard als die, welke zijn uitgegeven volgens art. 1 van de wet van 11 Maart 1837. Van de tegeldemaking en het gebruik der fondsen en waarden, in dit artikel bedoeld, zal verantwoording ter Algemeene Rekenkamer worden afgelegd."

In de bij deze wijzigingen gevoegde antwoorden op de bedenkingen, door de afdeelingen gemaakt, komt voor: dat er tusschen de Regering en de Tweede Kamer geen verschil bestaat omtrent de strekking van het onderhavige ontwerp; dat men bij deszelfs zamenstelling geen ander denkbeeld heeft gehad, dan om het Syndicaat met ultimo December 1840 geheel te ontbinden, de door hetzelve krachtens wettelijke bepalingen aangegane schulden te verzekeren, de bezittingen en inkomsten, aan hetzelve bij vroegere wetten toegevoegd, aan het Rijk te doen terugkeeren, en te brengen onder het beheer van zoodanig departement, als daartoe wettelijk door Z. M. zal worden aangewezen, en bepaaldelijk ook om aan te toonen, dat de op den laatsten December 1840 beschikbaar blijvende waarden bij het algemeen bestuur overgebragt en zoo veel noodig aangewend zullen worden tot geheele afbetaling van de vlottende schulden van de te ontbinden instelling, welke op het evengemelde tijdstip uit den aard der zaak onvoldaan zullen blijven, terwijl over het excedent daarvan niet anders dan bij de wet zal kunnen worden beschikt; alles met het stellig voornemen, om het tijdvak van nu tot aan het einde des loopenden jaars te besteden, om alles zoo veel doenlijk ter vereffening voor te bereiden, en zoo spoedig mogelijk ook aan de Staten-Generaal nader te doen kennen den toestand van eene instelling, waaraan de gebeurtenissen van 1830, en de gevolgen van dien, zulke diepe wonden hebben bijgebragt, en welker werking zeer zeker zou hebben bijgedragen tot verligting der schatpligtigen, door eene trapsgewijze vermindering van de last der staatsschuld, zoo als dit in der tijd is bewezen geworden door den eersten tienjarigen staat, in 1829 opgemaakt, als welke een jaarlijksch overschot aanwees van ruim *f* 2,500,000, hetwelk tot aflossing en amortisatie konde worden gebruikt.

De Regering vermeent, dat het niet raadzaam zoude zijn in meerdere ontwikkeling te treden, nopens de verpligtingen van Belgie; dewijl de onderhandelingen van de gemengde commissie te Utrecht nog aanhangig zijn, en nog andere bij het tractaat onbeslist gelaten geldelijke aangelegenheden tusschen de beide gouvernementen geregeld moeten worden. Uithoofde van deze nog steeds bestaande onzekerheid, is het dan ook onraadzaam geoordeeld, den 2den tienjarigen staat van het Amortisatie-Syndicaat openbaar te maken, en is ook geene uitgewerkte memorie van toelichting bij dit ontwerp gevoegd. Dienvolgens wordt, ten aanzien van de baten en lasten van het Amortisatie-Syndicaat, verwezen naar den, bij gelegenheid van het voorstel van wet tot inkoop en aflossing van schuld, vertrouwelijk medegedeelden staat, en wijders zal van regeringswege eene vertrouwelijke opgave medegedeeld worden nopens de vlottende schuld van het Amortisatie-Syndicaat, tot welker noodzakelijke dekking in art. 9 voorzieningen worden gemaakt.

Het gevolg (dus wordt verder van regeringswege aangemerkt) van de nu te dezen opzigte gedane voorstellen zal zijn, dat, in verband tot het ontwerp van wet ter voorziening in de behoeften van het Syndicaat voor 1840, nog altijd een aanzienlijk gedeelte van het kapitaal van 30 millioenen guldens, hetwelk voor het Amortisatie-Syndicaat tegen eene rente van 4 pCt. ten laste van de Overzeesche Bezittingen wordt bezeten, onaangeroerd blijven zal, en dat, in eene der volgende zittingen van de Staten-Generaal, nader omtrent het overblijvende zal kunnen worden beschikt, en dit wel steeds onder de verantwoording ter Algemeene Rekenkamer, nu uitdrukkelijk in dit art. bepaald, en onder de openlegging aan de Staten-Generaal, bij art. 11 omschreven.

LEEUWARDEN, *den* 1 *Junij.* Bij besluit van Zijne Majesteit is tot gecommitteerde tot het dijksbestuur van den polder het Workumer Nieuwland benoemd de heer *Tjebbe Klazes Tjebbes*, te Hindeloopen.

Men verneemt dat door Z. M. is bepaald, dat, volgens de daaromtrent bestaande verordeningen, de provinciale staten tot het houden hunner gewone jaarlijksche vergadering zullen worden bijeengeroepen tegen Dingsdag, 7 Julij aanstaande.

Bij Koninklijk besluit is goedgekeurd de keuze, door de kiesvergadering te Leeuwarden, op den 7 April 1840 gedaan, van den Rabbinalen adspirant *B. N. Dusnus*, geboren te 's Gravenhage, tot Opper-Rabbijn van het Rabbinale ressort van Vriesland, standplaats Leeuwarden; onder bepaalde reserve, dat de nieuw benoemde zich in allen deele honde aan de verordeningen voor het Israëlitisch kerkgenootschap, hier te lande bestaande of verder vast te stellen.

Bij de commissie voor de droogmaking van het Haarlemmermeer worden, op last der Regering, proeven genomen, of voor de droogmaking van dat meer en de drooghouding van den polder al dan niet de voorkeur aan stoomwerktuigen moet worden gegeven.

Men verzekert, dat, ten gevolge van den veranderden staatkundigen toestand des Rijks, van hooger hand nadere bevelen zijn gegeven op het stuk der nationale militie, met betrekking tot het overleggen van certificaten van voldoening aan dezelve, bij het aangaan van huwelijken vereischt, daarin bestaande:

1. Dat van personen, in het huwelijk willende treden, die thans, overeenkomstig het tractaat van 19 April 1839, als Belgen moeten worden aangemerkt, om het even, of zij vóór of na 1830 lotingpligtig zijn geweest, geen certificaat van voldoening aan de nationale militie kan worden gevorderd of aangenomen, maar daartoe de koninklijke goedkeuring behoeven.

2. Dat wanneer in hetzelfde geval, Nederlanders, die in Belgie aan de nationale militie hebben voldaan, overleggen een certificaat vóór Sept. 1830, in Belgie door alstoen wettige en bij gevolg bevoegde autoriteiten afgegeven, zoodanig stuk alsnog geldig is en aangenomen behoort te worden.

3. Dat wanneer een Nederlander in Belgie vóór 1830 aan de nationale militie voldaan hebbende, en zulks door overlegging van een na 1 Sept. van zoo even gemeld jaar door Belgische autoriteiten afgegeven certificaat bewijst, ook zoodanig stuk als geldig aangenomen kan worden, mits hetzelve is opgemaakt naar den vorm, voorgeschreven bij de wet van 8 Januarij 1817, en bovendien behoorlijk van legalisatie der handteekening voorzien is. Zullende nogtans, bij ontbreken van een dezer vereischten, dergelijke stukken niet mogen aangenomen, maar alsdan eene bijzondere beschikking des Konings vereischt worden.

Bij een dezer dagen genomen Koninklijk besluit, heeft Z. M., bij wijziging en uitbreiding van Hoogstdeszelfs besluit van den 15 Julij 1825 bepaald, dat het tegenwoordig bestaande kader van 30 chirurgijns van de 3de klasse bij de marine, met tien zal worden vermeerderd, en alzoo gebragt op 40, ingaande met den 1 Junij aanstaande.

ALKMAAR, den 28 Mei.

Door den breeden kerkeraad alhier, is op heden, uit het voor veertien dagen geformeerde drietal, beroepen: de wel eerw. zeer gel. heer *Cornelis Lodewijk Jungius*, Predikant te Rijswijk.

REDEVOERING over de Begrootings-Wetten, uitgesproken door den Heer Mr. T. S. TROMP, *in de zitting van de Tweede Kamer der StatenGeneraal van Maandag den* 18 *Mei jl.*

EDEL MOGENDE HEEREN!

Het behoeft noch voor de Regering, noch voor de natie eenig betoog, dat de toestand van 's Lands finantien de hoogst ernstige aandacht voor de toekomst vordert. De verschillende ontwerpen van wet van finantiëlen aard, sedert het begin dezer zitting aan de Staten-Generaal aangeboden, leveren hiervan het onmiskenbaar en treurige bewijs op. De staatsschuld is tot die enorme hoogte door geldleening op geldleening, verkoop van grondeigendommen en uitgifte van schuldbrieven geklommen, dat het gezamenlijk bedrag van alle de gewone belastingen naauwlijks toereikende is, om de jaarlijksche renten aan de schuldeischers van den Staat te voldoen. Algemeen deelt men in de overtuiging dat, om staande te kunnen blijven, krachtdadige handen aan het werk moeten worden geslagen; dat door vereenvoudiging der staatshuishouding, door een meer geregeld en min kostbaar finantieel beheer, aan eene strikte contrôle en verantwoording onderworpen, de uitgaven moeten worden ingekort, en dat er vaste maatregelen moeten worden beraamd en vastgesteld, waardoor, in stede van, hetgeen nu sinds 25 jaren heeft plaats gehad, steeds de schuld te vermeerderen, den jaarlijkschen rentelast te verhoogen, deze door successive aflossing behooren verminderd en ingekort te worden, om langzamerhand een op goede gronden rustend staats-crediet te herstellen.

Menigwerf heb ik door verschillende staatsbeambten aan het hoofd van het finantieel beheer geplaatst, met eene vleijende zelfvoldoening hooren roemen, op welk eene uitnemende wijze men sedert het jaar 1830, bij de stoutste volharding en de daardoor gevorderde buitengewone behoeften, 's Lands crediet had weten te bewaren. Doch het is niet die soort van denkbeeldig beurs-crediet, welke wij, naar mijne bedoeling, zullen moeten trachten te behouden en te verhoogen.

In sommige moeijelijke omstandigheden, in tijd van nood, moge het raadzaam zijn, op eene wijze als tot heden plaats heeft gehad, het algemeen vertrouwen tijdelijk te bewaren, maar in den aard der zaak leidt het op den duur ten verderve, en moet na verloop van korteren of langeren tijd uitloopen tot de vernietiging van alle crediet, leidt den particulieren persoon tot den bedelstaf, den staat tot een schandelijk bankroet. Dit denkbeeldig crediet toch wordt en is ook bij ons verkregen en behouden, door promptelijk op de verschijndagen de verschuldigde renten der staatsschulden te voldoen en het middel te weten van op verschillende beurzen bij de uitgifte van nieuwe of meerdere schuldbrieven, aan dezelven, in den handel, welke op rijzen en dalen speelt, een zekeren koers of waarde te doen hechten. Maar bedenkt men (waarover men zich langen tijd in den dagelijkschen speculatie-handel van onzen tijd minder bekommert), dat het geld, waarmede die renten zoo promptelijk worden betaald, van jaar tot jaar moet worden geleend, om hiervan op nieuw renten te betalen, dat de schuldenaar niet bij magte is dezelven uit zijne eigene gewone in- en opkomsten te voldoen; en vraagt men dan, welk vertrouwen die schuldenaar met zijne getrouwe rentebetaling, aan wien men zoo gedurig tegen gewone renten, groote sommen geld heeft voorgeschoten, in der daad verdient, waarop deze handeling moet uitloopen, wat er van hem te verwachten is, en wat den erfgenamen van hem en die zijner schuldeischers te wachten staat? dan zal de verstandige man, wiens raad voor het heden en voor de toekomst wordt gevraagd, op wien de dure pligt rust, zoo wel het ware belang van den tegenwoordigen schuldenaar en der schuldeischers, als van beider nakomelingen te raadplegen en zich voor oogen te stellen, met eene zekere verachting de prijs-courant van den dag, die hem voor oogen wordt gehouden, en waarop de marktprijs hunner schuldbrieven staat aangeteekend, van zich werpen, en beiden ernstig en dringend vermanen zich op dien hersenschimmigen standaard, als voor beiden bedriegelijk, niet te verlaten, van het oogenblik af aan het te lang gevolgde crediet-spoor te laten varen, maar het allereerst, zonder eenige achterhoudendheid, den waren stand van zaken tot in alle bijzonderheden open te leggen; aan de eene zijde, alle de schulden, van welken aard en onder welke benaming, en onder welke voorwaarden of verbanden ook aangegaan, getrouwelijk op te sommen; doch ook daarentegen alle baten en opkomsten, uit welke bron ontspringende, op te sporen en daar tegenover te stellen, en na zulks het huishouden door afschaffing van hetgeen maar eenigzins in een redelijken zin gemist kan worden, te vereenvoudigen en hetzelve, door vermindering in de dagelijksche behoeften, al moet het uiterlijk aanzien hierbij ook in het oog van anderen lijden, zoodanig in te rigten, dat met eigen inkomsten de verminderde behoeften bestreden kunnen worden; en bijaldien dit voor het oogenblik al niet wel mogelijk mogt zijn, dan liever naar andere middelen om te zien, waardoor de inkomsten vermeerderd zouden kunnen worden; maar in eenmaal vast en stellig af te zien van alle oplage van nieuwe schuld voor gewone behoeften.

Dit was de getrouwe en welmeenende raad, welken de Staten-Generaal, als vertegenwoordigers der gansche natie, die met den drukkenden schuldenlast is bezwaard, en op wie bij de Grondwet, welke zij hebben bezworen, de verpligting is opgelegd om telken jare ter bevordering van de belangen van de schuldeischers van den Staat, de schuld in opzettelijke overweging te nemen, menigwerf en als van jaar tot jaar der Regering voor oogen hield, maar nimmer met meer ernstigen aandrang dan tegen het einde van het vorige jaar, en hun eenparig eene staats-begrooting deed verwerpen, waarop, ter dekking van de gewone uitgaven der staats-huishouding voor een enkel jaar, eene schuldvermeerdering van vijftien millioen gulden werd voorgedragen.

Om 's lands zaken evenwel een geregelden gang te doen blijven nemen, werd de loopende crediet-wet voor zes maanden met eene uitgifte van 6 millioen 5 percents schuldbrieven ingewilligd, onder het nadrukkelijk verlangen, dat men in dien tusschentijd naar den gegeven raad zoude handelen, opdat de natie gewaarborgd mogte worden tegen de droevige en onvermijdelijke gevolgen, welke de helaas! te lang gevolgde wijze van beheer, in verband met de finantiële krachten van den Staat, na zich zouden moeten slepen.

Vragen wij nu, heeft de Regering zich met dezen onzen raad tot redding en behoud vereenigd, en heeft zij tot heden aan de uitdrukkelijk geuitte algemeene verlangens voldaan of pogen te voldoen? dan kan ik zonder aan waarheid en opregtheid te kort te doen, mij hierop geen bevredigend antwoord geven.

Zonder voor het oogenblik te letten op het cijfer der begrooting van uitgaven voor het loopende jaar, moet ik het toch in de allereerste plaats betreuren, dat de Regering zich den verleenden tijd niet ten nutte heeft gemaakt, om opregt en openhartig, voor de hervatting onzer beraadslagingen over de finantiële belangen van den Staat en hare schuldeischers, den waren toestand van zaken in hare belangrijke aftakkingen, aan deze vergadering open te leggen en kenbaar te maken, hetgeen het allereerst werd noodig geacht, om goede en doeltreffende maatregelen voor eenen beteren loop der zaken in de toekomst, met gemeenschappelijk overleg te kunnen beramen.

Toen de Regering bij den aanvang dezer zitting, in de maand October des vorigen jaars, de even onverwachte als onverklaarbare mare aankondigde, dat er bij het Amortisatie-Syndicaat, welk afzonderlijk ligchaam men nog niet lang geleden had verzekerd, aan alle zijne verpligtingen te kunnen blijven voldoen, een zoo groot deficit bestond, dat 's jaarlijks in eene verhoogde rentebetaling van 4 millioen zoude moeten worden voorzien, werd het billijk en noodzakelijk verlangen algemeen geuit, dat, bij en met de ontbinding van hetzelve, men door exacte rekening en verantwoording met den loop van het gehouden beheer en den juisten toestand van baten en schulden bekend zoude worden gemaakt, want hieraan achtte men niet voldaan te zijn door den in de maand October van het vorige jaar medegedeelden staat van dit Syndicaat, in zeer korte en duistere opgaven aanwijzende, tot hoeverre het in onderpand aanvertrouwde kapitaal reeds ware versmolten.

Bij de processen-verbaal over de voorgedragene wet ter negotiatie van een kapitaal van 56 millioen, bragt men de Regering met de meeste bescheidenheid, doch ook op de nadrukkelijkste wijze, de noodzakelijkheid van eene geheele en volkomene openlegging van den staat van dit Sijndicaat voor oogen, doch met geen ander gevolg, dan dat in de maand Maart een ontwerp van wet tot opheffing van hetzelve met 1°. Januarij 1841 werd aangeboden, zonder bijvoeging van eene enkele letter ter inlichting van den geldelijken toestand, ja zelfs zonder eene memorie ter toelichting van de bepalingen bij de voorgedragene wet opgenomen, en dat op de aangebodene begrootings-wet onder de uitgaven werd opgenomen een kapitaal van *f* 4,000,000, ter voorziening in de behoefte van het Syndicaat, en waaromtrent men in de memorie of nota tot opheldering alleen dit leest: *dat de aanvulling van hetgeen bij het Amortisatie-Syndicaat tot het dekken van deszelfs lasten over* 1840 *vereischt wordt, en vroeger in het voorstel van wet der* 56 *millioen voor de Kolonien was begrepen, nu in een XIIde hoofdstuk is opgenomen*, hetwelk nader weder uit den staat van begrooting der uitgaven is weggenomen, in welke behoefte nog bij eene afzonderlijke en aanhangige wet zal moeten worden voorzien. Daar de bij die wet aangeboden stukken vertrouwelijk zijn medegedeeld, mag ik er te dezer gelegendheid alleen dit van zeggen, dat over het beheer en den toestand dier afzonderlijke kas geen nader licht is verspreid.

Even gelijk is de ware toestand der zoogenaamde koloniale kas tot heden voor de Staten-Generaal gansch duister. Herinneren wij ons toch al hetgeen ter gelegenheid der voorgedragene wet ter negotiatie van 56 millioen in het breede is betoogd en medegedeeld, dan kan men zich met geene mogelijkheid oplossen hetgeen de Regering nu verzekert, dat het namelijk ondoenlijk is, eenige bijdrage uit de geldmiddelen der Overzeesche bezittingen, boven den rente-last op die geldmiddelen rustende, aan de inkomsten voor 1840 toe te voegen.

Bij de eerstaangebodene begrooting in de maand October jl. werd toch onder de middelen voor 1840 opgenomen en aangewezen, eene uitkeering van *f* 11,220,000 uit de geldmiddelen der Overzeesche bezittingen, en door den afgetreden Minister van Kolonien, bij zijne met zoo veel zorg bewerkte memorien, opgaven en berekeningen, aangewezen, dat, boven de rente van *f* 9,800,000, en boven die der voorgestelde leening, uit het jaarlijksch excedent dier geldmiddelen (dat over 1839 had bedragen 24 millioen, en na eene gemiddelde berekening, de eerstvolgende jaren werd geraamd op althans 25 millioen) de aangebragte som van *f* 11,220,000 niet alleen konde worden bestreden, maar daar te boven nog ten minste een millioen konde worden afgelost.

Wel is waar werden die opgaven en berekeningen gedaan en gemaakt ten betooge van de aannemelijkheid der voorgestelde leening, maar, zulks is ten aanzien van het werkelijk excedent, beschikbaar voor het zoo behoeftige moederland, gansch onverschillig. De niet bewilliging in die voorgestelde nieuwe geldleening heeft het berekende en aangewezen excedent over het jaar 1840, in [illegible] opzigt kunnen veranderen of wijzigen. Dit toch heeft de Regering met volle woorden bij hare beantwoording op de bedenkingen tegen die voorgestelde wet voor oogen gehouden: „Men ziet niet in, wordt daarbij gezegd, „hoe er eenig verband kan worden gezocht tusschen de wet omtrent de leening „en de uitkeering van *f* 11,220,000, welke uit het excedent van Indie moet „kan worden gevonden, terwijl de leening voornamelijk en hoofdzakelijk moet „strekken om meerdere regelmatigheid te brengen in eenen staat van zaken, „welken het raadzaam zou zijn te doen ophouden." Alleen heeft men door het niet tot stand komen dier oplage van nieuwe schuld, eene andere bestemming aan het aangewezen excedent kunnen geven.

Ieder heeft natuurlijk al dadelijk de aandacht gevestigd op de bekende 10 millioen, in der tijd ontleend aan de particuliere negotiatie voor den Arnhemschen spoorweg, en welke onderhandsche leening door de voorgestelde negotiatie van 56 millioen mede vereffend moest worden; maar er schijnt dan toch in allen gevalle, na aftrek dezer 10 millioen van het berekend en aangewezen excedent, nog ruim 2 millioen over te schieten; deze zullen wel niet gebruikt worden ter inkorting van het voorschot door de Handelmaatschappij gedaan. Maar hoe dit ook zij, men heeft bij herhaling inlichting en opheldering hieromtrent gevraagd, doch dezelve niet mogen erlangen.

Door de Regering is al verder op de daartoe gedane vragen, erkend dat door Belgie een halfjaar rente over 1839, bedragende 2½ millioen en verschenen den 1 Januarij van dit jaar, is voldaan, maar over het vroegere halfjaar, verschenen 1°. Julij 1839, is het stilzwijgen bewaard en het antwoord der Regering, dat hieruit al dadelijk hebben moeten worden voldaan de sedert 1830 onvoldaan gelaten renten wegens kapitalen op het 2½ percents grootboek, ingeschreven ten name van Belgische comptabelen en openbare gestichten, is weder geheel duister; daar deze renten, ofschoon dan ook niet uitbetaald, onder het gansche beloop der op dat grootboek verschuldigde renten 's jaarlijks bij de begrootings-wetten zijn opgenomen en de middelen ter voldoening derzelven zijn verstrekt, en dus in kas behooren te zijn; even onbegrijpelijk is het hoe het overschot dier som kan aangewend zijn ter verrekening van renten, vroeger door het departement van Kolonien uit de excedenten dier kas betaald, welke, evenzeer als de algemeene rijks-kas, aan den lande behoort en er slechts een onderdeel van uitmaakt.

Ik zal niet noodig hebben in meerdere voorbeelden aan te toonen, hoe de Regering in alle opzigten het in de maand December zoo algemeen geuit en zoo ernstig aangedrongen verlangen dezer Vergadering naar openhartigheid, volledigheid en duidelijkheid in de mededeeling van den toestand van het opvolgend beheer van 's Lands finantien heeft veronachtzaamd.

Ik erken gaarne, waarop de Regering zich steeds beroept, dat niet alles in eens en plotseling hersteld kan worden, maar dit heeft meer betrekking op de vereenvoudiging van het bestuur, de inkrimping der uitgaven en het versterken der middelen, dan op eene ronde en volledige openlegging van den juisten toestand der zaken betreffende de geldmiddelen, en waartoe over het algemeen minder tijd, moeite en overleg wordt vereischt, dan tot eene kunstmatige, ingewikkelde en gewrongene opgave, en tot welke rondborstige openlegging en opheldering der zaken meer dan genoegzame tijd is gegund.

Aan het slot van het centraal rapport wordt nu wel in 's Konings naam de belofte gegeven, om bij de behandeling van de eerstvolgende finantiële wetten eene volkomene opening van den staat en toestand van 's Lands geldelijke aangelegenheden te zullen geven, en dat men zich voorstelt het zoodanig te zullen kunnen inrigten, dat de middelen de uitgaven zullen kunnen bestrijden. Ik had bij deze verklaring 's Konings naam gaarne gemist; daar men hierdoor als het ware het onschendbaar Hoofd van den Staat ten waarborg stelt voor de nakoming eener gegevene belofte, hoedanige wel eens meer onvervuld zijn gebleven. Men herinnere zich slechts hetgeen bij de behandeling der begrootings-wetten voor het jaar 1834 heeft plaats gehad. Op dat tijdstip was de schuld nog op verre na niet tot de tegenwoordige hoogte geklommen; het Syndicaat betaalde nog ongehinderd hare eigene rente; — de Staten-Generaal vonden het echter toen reeds dringend noodzakelijk, dat de loop der finantiële zaken veranderd en verbeterd wierd.

De Minister van Finantien nam ook toen zijne toevlugt tot het meermalen gebezigde middel eener Koninklijke belofte, door bij het centraal rapport aan te kondigen: „Dat hij zich gemagtigd vond in naam des Konings te verklaren (het „zijn de eigene woorden) dat de Regering bepaaldelijk en opzettelijk in overweging zal nemen alle die aanwijzingen tot verminderingen welke in de eerste „en in de overgelegde nadere processen-verbaal voorkomen; dat zij dit onverwijld zal doen en gedurende de volgende dienst verminderen en afschaffen al „hetgeen daarvoor vatbaar is, ten einde het doel te bereiken, hetwelk zij eenstemmig met de Staten-Generaal beoogt, om eene volkomene evenredigheid „tusschen de middelen en de gewone bezwaren van den Staat daar te stellen. „Dat dit voornemen zoo bepaald en onveranderlijk is gevestigd, dat op gelijke „uitdrukkelijke wijze namens den Koning wordt verklaard, dat voor het jaar „1835, onvoorziene en toevallige omstandigheden onberekend, de ontvangsten en „uitgaven zullen sluiten, zonder deficit op te leveren."

Bedenkt men nu dat er volle zes jaren verloopen zijn, dat de rente der Nationale schuld bij de begrooting van dat jaar staat uitgetrokken op *f* 21,225,000, en bij de tegenwoordige begrooting op *f* 21,683,205, gevende eene verhooging van *f* 458,205. Dat er bovendien nu jaarlijks uit de opkomsten onzer overzeesche bezittingen *f* 9,800,000, aan rente wegens opgelegde schulden wordt en moet worden betaald, en dat er jaarlijks ten minste vier millioen noodig is, om het deficit van het Syndicaat te dekken, en dat alzoo het bedrag der jaarlijksche renten met *f* 14,258,205 sedert is aangegroeid; dan zal het thans voorzeker eene meer moeijelijke taak zijn, het zoo in te rigten, dat de uitgaven door de inkomsten kunnen worden gedekt, en het mag der Regering dan ook niet bevreemden, dat men thans, nu men zich ernstig wenscht bezig te houden, de zaken voor de toekomst te regelen, iets meer verlangt dan een los en bloot vooruitzigt in woorden, zonder te weten en te kunnen beoordeelen waarop dat uitzigt is gegrond.

Hoe verre heeft de Regering het met haar in 1834 zoo bepaald en onveranderlijk gevestigd voornemen in de afschaffing en vermindering van uitgaven in het beheer der staatszaken, tot heden wel gebragt? De vergelijking der begrooting voor dat jaar, en waarover men zich zoo ten uiterste bezwaard achtte, met de begrooting welke thans onder behandeling is, wijst het aan. De kosten van het beheer der binnenlandsche zaken werden voor het jaar 1834 gesteld op *f* 2,926,000 en die voor dit jaar op *f* 3,170,200. De kosten op het beheer der finantien werden toen geraamd op *f* 5,149,047 en zijn nu gebragt op *f* 6,105,395. Deze aanwijzing is genoeg om te doen zien, hoe verre de Regering het na een tijdsverloop van zes jaren bij het door haar zoo bepaald en onveranderlijk gevestigd voornemen op den weg der bezuiniging heeft gebragt, en welke vruchten wij ons billijk mogen voorstellen van de nu gedane toezegging te zullen plukken.

Of heeft de Regering misschien het voornemen opgevat, om door gepaste wijzigingen in de bestaande instellingen in het staatsbestuur, alles op een kleineren, meer eenvoudigen en min kostbaren voet in te rigten? Hiermede mag ik mij alsnog niet vleijen, wanneer ik met een treurig gevoel bedenk op welk een diep afkeurenden toon vele bedenkingen en voorstellen, welke daartoe konden en moesten leiden, uit den boezem dezer Kamer gedaan, zijn beantwoord geworden. Evenmin mag ik de hoop koesteren, dat de Regering ernstig het voornemen heeft opgevat, om door eene meer ordelijke, geheel openbare behandeling van alle onze finantiële aangelegenheden, zoo der binnenlandsche als overzeesche, door eene strikte en alles omvattende contrôle aan het oog der wetgevende magt voor het laatst onderworpen, den verkeerden gang in het finantiëel bestuur te stuiten, en dat de natie hierdoor in de toekomst gewaarborgd zal worden tegen die treurige gevolgen, welke een geheim, ingewikkeld en veelslachtig beheer na zich heeft gesleept.

Door welke middelen en op welke wijze stelt zich toch de Regering wel voor de uitgaven het volgende jaar door de middelen te bestrijden? In de algemeene toezegging wordt hiervan geen gewag gemaakt.

Bij het geheele bestuur op den tegenwoordigen voet aan te houden, zal de som welke nog bezuinigd kan worden wel zeer beperkt en misschien al goed zijn, dat hiermede het meerdere bedrag der rente voor het volgende jaar gedekt zal kunnen worden.

Ik heb gehoord van het opzettelijk voornemen, om in het volgende jaar in het geheel geene schuld af te lossen; maar hoe weinig zal dit kunnen medewerken om de ontvangsten en uitgaven te zamen te doen quadreren? Men kan hierbij toch alleen het oog hebben op het niet aflossen van 4½ pcts. schuldbekentenissen van het Syndicaat en het niet inkoopen van 3½ pcts. van datzelfde Syndicaat, want aan geene andere aflossing van schuld wordt ook dit jaar gedacht; doch voor beide deze soorten van schuldvermindering door middel eener geldleening tegen 5 pct. beneden pari is bij de wet op het Syndicaat, welke ons is aangeboden, niet meer dan *f* 800,000 voorgedragen, welke som zeer weinig kan afdoen om het te kort op de middelen voor dit jaar, ten bedrage van bijna 13 millioen, te doen verdwijnen.

Ik moet hierbij evenwel nog de opmerking maken, dat het beginsel waarvan men uitgaat, om bij het bestaan der enorme massa schulden aan geene reëele inkorting en aflossing te denken, als middel van herstel weinig goeds voor de toekomst belooft.

Oneindig beter zoude ik het achten, dat de Regering het oog er op vestigde en een plan voorbereidde om, het zij door een zegelregt op de coupons of op deze of geene andere wijze, door de schuldeischers zelven een duurzaam fonds te doen formeren om te strekken tot eene geregelde jaarlijksche schuldvermindering, waardoor de vrees voor een plotselingen en meer gevoeligen schok zoude worden getemperd, de zekerheid voor eene getrouwe rentebetaling bevestigd, het ware crediet en de innerlijke waardij der staatsschulden verhoogd, en men zich van de onaangename en bekommerende gedachte, van de lasten welke de tegenwoordige tijd heeft gebaard, geheel en al op het nageslacht over te brengen en te doen drukken, op goeden grond zoude kunnen ontlasten.

Men stelt zich, zoo ik meen, verder voor om het belasting-stelsel te herzien, ten einde bestaande verkeerdheden en smokkelarij tegen te gaan en hierdoor de opbrengst verhoogen. Deze verkeerdheden schijnen dus bij de Regering bekend te zijn, en deze zullen zich ook wel niet in den loop van de behandeling van de nu laatst voorgedragen begrooting hebben geopenbaard, en het moet dus bevreemding baren, dat bij het zoo verre te kort schieten der middelen, door het ministerie van finantien niet al vroeger handen aan het werk zijn geslagen, om, bij herziening, die verbeteringen voor te bereiden en aan het oordeel der Staten-Generaal te onderwerpen, waarvan men zich zoo veel goeds voor de schatkist belooft.

De meerdere opbrengst moet toch al hoogst aanzienlijk zijn, om het voor dit jaar bestaande te kort zelfs voor een goed gedeelte te doen wegvallen; de Minister moet dus wel bepaaldelijk met de middelen welke ter verbetering en verhooging van de opbrengst der belastingen moeten strekken, bekend zijn, om met goed vertrouwen het uitzigt daarop te kunnen vestigen. Ik veroorloof mij evenwel de vraag, waarom dan de Staten Generaal niet met die middelen en met den gecalculeerden invloed welken dezelven zullen hebben, ter verhooging van het rendement der belastingen, bekend gemaakt? Op tijd en rust van de bemoeijingen van het werk der begrootingen, mag men zich waarlijk niet beroepen; door de verleende crediet-wet werd opzettelijk daartoe en tot het voorbereiden en daarstellen der zoo dringend noodzakelijk geoordeelde waarborgen voor de toekomst, zes maanden tijds verleend. De inrigting en bewerking van het nieuwe en thans in overweging zijnde budget, zal wel weinige uren tijds hebben behoeven te kosten, daar het, onder bijvoeging en weder aftrek van een paar posten, bijna woordelijk eene kopie van het vroeger voorgedragene bevat. Wat mij aanbelangt, ben ik nog bereid, door het verlengen van de loopende crediet-wet, den door de Regering verlangden meerderen tijd aan haar te gunnen.

Maar ik vind groot bezwaar door het aannemen der voorgedragen begrootingswetten, een stand van zaken te helpen bestendigen, die van dag tot dag al meerdere en grootere ongelegenheden moet leiden. Het tegenwoordige tijdstip is het meest geschikte en het meest gunstige, om den benarden toestand onzer finantien op een bepaalden en vasten voet te regelen. Vele onderwerpen zijn in overweging, welke hierop een aanmerkelijken invloed kunnen hebben. Wij mogen ons dankbaar verblijden in den bloei van alle takken van ons volksbestaan; een man staat nog aan het hoofd van het bestuur der finantien, die met den waren toestand waarschijnlijk beter dan iemand in gansch Nederland bekend is en het best de middelen zal weten te beramen, om de toekomst met meerdere gerustheid te gemoet te gaan.

Mogt ik al, in het vooruitzigt op de gedane belofte, hebben kunnen besluiten, voor dit jaar in de voorgedrage wet op de uitgaven te berusten, zullen mijne bezwaren tegen die op de middelen niet in die mate kunnen worden opgehelderd en weggeruimd, dat ik aan die wet mijne stem zal kunnen geven.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 24 Mei de schonerschepen *Union*, kapt. A. Gallaway en *Eclipse*, kapt. S. H. Finch, beide van Londen; het brikschip *Wilhelm Fredrich*, kapt. H. Parr, van Droback. — Den 26 dito de schonerschepen *Friends*, kapt. W. Cousins en *Orwell*, kapt. C. Carter, beide van Londen. — Den 27 dito de kofschepen *Martha Alida*, kapt. K. H. Plukker, van Sunderland en *Egbertus*, kapt. K. H. Bakker, van Christiaansand. — Den 29 dito het smakschip *Verwagting*, kapt. J. Eilers, van Newcastle; het tjalkschip *de jonge Frederik*, kapt. H. K. Waterborg, van Hardersleben. — Den 30 dito de kofschepen *Hendrikus*, kapt. T. F. Harding, van Dantzig en *de Vr. Antje*, kapt. B. D. de Grooth, van Christiaansand.

Uitgezeild: Den 24 Mei het kofschip *Jacoba Hazewinkel*, kapt. J. G. Boon, naar Pruissen. — Den 27 dito het tjalkschip *de 3 Gebroeders*, kapt. H. O. Heida, naar Altona; het smakschip *het Toeval*, kapt. H. H. Voordewind, naar Memel. Den 28 dito de kofschepen *Sophia*, kapt. O. Houwink en *de jonge Hendrik*, kapt. B. H. Plukker, beide naar Noorwegen; de schonerschepen *Eclipse*, kapt. S. H. Finch, *Flora*, kapt. John Manning, beide naar Londen, *Mary & Rose*, kapt. T. Tervit, naar Schotland en *Minerva*, kapt. A. Aanonsen, naar Noorwegen; het barkschip *Jomfrauw Maria*, kapt. J. J. Giersoe, naar Noorwegen. — Den 29 dito het kofschip *Hendrik*, kapt. J. A. Keun, naar Noorwegen; het schonerschip *Sarah & Helen*, kapt. J. Atkens, naar Schotland. — Den 30 dito het kofschip *de Broeders*, kapt. H. G. Pott, naar Noorwegen.

BESTUURDERS VAN HET VRIESCH GENOOTSCHAP VAN PROEFONDERVINDELIJKEN LANDBOUW, geven bij deze den belanghebbenden kennis, dat de keuring van *Rammen*, *Schapen* en *Lammeren*, zal plaats hebben op *Vrijdag den 12 Junij 1840*, des morgens ten 11 ure, bij *Wilkeshuis*, in het Zaailand te Leeuwarden, en dat, wegens de *twee* best gekeurden, van ieder der *vier* hieronder bepaalde soorten, eene Zilveren Medaille zal worden toegewezen:

a. De beste Vriesche Ram, vergezeld van een of meer door denzelven besprongen ooijen met de Lammeren.
b. De door kruising uit het Engelsch Leijcester ras bekomen Ram.
c. De beste Schapen uit het echte Vriesche Ras, met de Lammeren, die men door kruising uit het Engelsch Leijcester Ras, daarvan bekomen heeft.
d. De beste Schapen in vorige jaren door kruising uit het Engelsch Leijcester Ras verkregen, met derzelver Lammeren, door overkruising met eenen Engelschen Leijcester Ram, in dit voorjaar gevallen.

Bestuurders noodigen met een den liefhebberen uit, deze keuring bij te wonen, ten einde zich van de toenemende verbetering onzer Schapenteelt in dezen te kunnen overtuigen; terwijl hun tevens de gelegenheid zal gegeven worden tot aankoop van Lammeren.

Namens Bestuurders voornoemd,
P. A. MEETER, *Secretaris.*

MUZIJK IN DEN STADSTUIN. Geen Entrée.
Op Woensdag den 3 Junij 1840, 's namiddags 5 ure, bij gunstig weder.

OPENBARE DAGVAARDING.

Op heden den vijf en twintigsten Mei des jaars een duizend acht honderd veertig, heb ik PIETER FEIKES JONGSMA, Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar, als zoodanig beëedigd en mij ter bekoming van Patent over dezen jare te hebben aangegeven, ten verzoeke van *Geertje Jans Zijlstra*, huisvrouw van *Jan Jans Siedzes, Junior*, zonder beroep, wonende te Delfzijl, in dezen te Leeuwarden domicilie kiezende ten huize van den Heer en Meester CHARLES MENARD ADELAIDE SIMON VAN DER AA, Procureur bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, zitting houdende aldaar, wonende in wijk letter C, nummer 105, geauthoriseerd bij vonnis der gezegde Arrondissements Regtbank van den achttienden Februarij achttien honderd veertig, (behoorlijk op de expeditie geregistreerd) om in dezen gratis te mogen procederen en uit kracht van het verlof door dezelve Regtbank van Leeuwarden bij vonnis van den zeventienden Maart achttien honderd veertig, op het daartoe door de requirante gedaan verzoek, verleend, van welk vonnis de expeditie behoorlijk is geregistreerd te Leeuwarden den acht en twintigsten Maart achttien honderd veertig door den Ontvanger *Albarda*, TEN EERSTEN MAAL Gedagvaard *Jan Jans Siedzes, Junior*, in der tijd Stuurman, laatst gewoond hebbende te Harlingen, doch thans afwezig en diensvolgens mijn exploict doende bij aanplakking aan de hoofddeur van het gebouw der Justitie alwaar gezegde Arrondissements Regtbank hare zitting houdt te Leeuwarden, alsmede aan het Stadshuis te Harlingen, terwijl voorts een afschrift door mij is overgegeven aan den Ambtenaar bij het openbaar Ministerie bij dezelve Regtbank, welke het oorspronkelijke met gezien heeft geteekend en hetzelve exploict door mij is bezorgd ter plaatsing in de Leeuwarder Courant en in het Amsterdamsche Algemeene Nieuws Handelsblad, welke nieuwspapieren bij voormeld verlof uitdrukkelijk daartoe zijn aangewezen.

Om, na verloop van drie maanden na dat deze dagvaarding in gezegde nieuwspapieren zal zijn opgenomen en alzoo op Dingsdag den negen en twintigsten September achttien honderd veertig, des voormiddags ten tien ure, bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen ter audientie van de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, gehouden wordende in het daartoe bestemde gebouw van Justitie op de Wisjesdwinger aldaar, ten einde:

Aangezien gedaagde in de maand Maart achttien honderd zes en twintig van zijne gemelde laatste woonplaats is vertrokken naar Bergen in Noorwegen, aan boord van het schip *de Jonge Jacob*, derwaarts gedestineerd en door hem als Stuurman bevaren, zonder dat hij volmagt heeft achter gelaten tot het waarnemen zijner zaken en zonder orde gesteld te hebben op derzelver beheer.

Aangezien van af dien tijd geenerlei bewijs van zijn bestaan of verblijf is ingekomen, maar alleen in een der Hollandsche nieuwspapieren van dat jaar is vermeld, dat volgens verklaring van Kapitein *N........ H....... Olzen*, van Beijeren, te Amsterdam gearriveerd, bij Lister met al het volk was verongelukt het schip *de Jonge Jacob*, Kapitein *J. J. Siedses*, van Amsterdam naar Bergen, dat het schip geheel onder water lag en de pogingen om hetzelve te ligten, vruchteloos waren aangewend.

Aangezien er alzoo meer dan tien jaren zijn verloopen sedert zijn vertrek, zonder dat in dien tijd eenig berigt van zijn aanwezen of verblijf is ingekomen.

Aangezien er dus allezins regt vermoeden bestaat dat de gedaagde is overieden en wel op voormelde reis van Harlingen naar Bergen, in den jare achttien honderd zes en twintig.

Aangezien nu de Requirante als Echtgenoote van hem gedaagde, belang heeft dat bij Vonnis van voornoemde Regtbank worde verklaard dat er zoodanig regt vermoeden bestaat en zij behoorlijk is gemagtigd om deze vordering in te stellen en de bepalingen waaronder die magtiging verleend is, heeft nageleefd.

Mitsdien alsdan van zijn aanwezen te doen blijken, den gedaagde tevens aanzeggende dat in geval noch hij gedaagde noch iemand voor hem op deze Citatie bij vooraf gestelden Procureur mogt opkomen, noch van zijn aanwezen behoorlijk te doen blijken, alsdan door de Requirante zal worden geconcludeerd ten einde haar daarvan verleend worde Acte en tevens verlof tot het doen eener tweede dagvaarding, gelijk deze, met verdere aanzegging de Heer en Meester CHARLES MENARD ADELAIDE SIMON VAN DER AA, Procureur bij gezegde Arrondissements Regtbank, in dezen als zoodanig voor de Eischersche zal occuperen.

Zijnde de Kosten van dit Exploict buiten de Zegels, het regt van Registratie en de plaatsing in de Nieuwspapieren en debet elf Guldens dertig Cents.

Gezien bij mij Officier bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden. P. F. JONGSMA.

A. IJPEIJ.

KOSTEN.

Stellen	*f* 1,00.
Exploict	- 1,00.
Visa Aanpl.	- 1,20.
Bezorging in de Couranten	- 0,60.
Afstand	- 7,50.
	f 11,30.

En debet geregistreerd te Leeuwarden, den zes en twintigsten Mei achttien honderd en veertig, deel vier en twintig, folio een, recto vak drie, houdende twee bladen met één renvooi, verschuldigd tachtig Cents voor regt, makende met opcenten acht en negentig een tweede Cents.

ALBARDA.

, Getrouwd:
Tjummarum, PABE H. W. BRUINSMA, en
den 22 Mei 1840. ANTJE R. DE BEER.

, Getrouwd te Dockum, den 28 Mei 1840:
D. SIERSMA, met
FROUKJE J. DAM.

, Getrouwd:
Hallum, ALLERT J. v. d. LEIJ, en
den 28 Mei 1840. DOETJE J. DEINNEMA.

, Heden beviel gelukkig van eenen ZOON, CATHARINA ELISABETH HULSBEEK, Echtgenoot van
Leeuwarden, 25 Mei 1840. Dr. A. L. LAND.
Eenige kennisgeving.

FRANEKER, den 25 Mei 1840. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER I. WESTERBAAN, geliefde Echtgenoote van
W. MUURLING.

, Heden beviel van eenen ZOON J. N. DRIJFHOUT FERF, Echtgenoot van
Bergumerdam, den 27 Mei 1840. G. WILHELMIJ Fz.

, Mijne geliefde Echtgenoote A. C. GASINJET beviel heden nacht ontijdig, doch anders voorspoedig, van een MEISJE, hetwelk, tot onze bittere droefheid, weinige oogenblikken na hare geboorte overleden is.
Heerenveen, den 26 Mei 1840. J. DE KRUIJFF.
Verzoeke deze Algemeene voor bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

, Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER, H. S. HOMMINGA, geliefde Echtgenoot van
Harlingen, den 27 Mei 1840. JOHs. WELLE.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

, Heden werd mijne geliefde Echtgenoote IJ. MUURLING, voorspoedig verlost van twee MEISJES.
Makkum, den 27 Mei 1840. JACs. R. FOCKENS.

, Den 27 Mei 1840, beviel door Gods goedheid van eenen ZOON J. L. LUPPUS, geliefde Echtgenoot van F. G. TER MEULEN,
Eenige kennisgeving. *Pred. te Oudemirdum c. a.*

KOLLUM, den 29 Mei 1840. Heden beviel door Gods goedheid, voorspoedig van een' welgeschapen ZOON M. ESKES, geliefde Echtgenoot van
H. KLUGKIST HESSE.

, Mijne geliefde Echtgenoot D. KUTSCH, verloste heden van eenen ZOON.
Zuilen, den 30 Mei 1840. A. C. HARTJENS.

HARLINGEN, den 31 Mei 1840. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON, CATHARINA FONTEIN, geliefde Echtgenoote van
P. COOL.

, Heden morgen overleed na eene hevige ziekte van 14 dagen, in den ouderdom van ruim zeventig jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder JETSKE RUURDS COOPMANS, laatst Weduwe van KERST KLAASZES KOOPMANS. — Diep bedroefd betreuren wij haar gemis; doch de gegronde hoop der Overledene op eene zalige overgang tot een beter leven, doet ons met gelatenheid in de wijze beschikking van onzen Hemelschen Vader berusten.
Oosterzee, RUURD COOPMANS VISSER.
den 21 Mei 1840. *Mede namens mijne Broeders en Zusters.*
Vrienden en Bekenden gelieven deze voor algemeene kennisgeving aan te nemen.

, Heden morgen 7 uur, overleed tot onze bittere droefheid, ons eenig Kindje PIETER, in den ouderdom van 45 weken.
Sneek, T. SEVENSMA.
den 22 Mei 1840. G. SEVENSMA, geboren DE JAGER.

, Heden morgen overleed na een langdurend en smartelijk lijden, mijne geliefde Echtgenoot PETRUS JACOBUS CAMMENGA, in leven Horologiemaker alhier, in den ouderdom van ruim 64 jaren, na eene Echtvereeniging van 31 jaren en 9 maanden.
Leeuwarden, M. IJNIA, Wed. P. J. CAMMENGA.
den 24 Mei 1840. *Mede uit naam der Kinderen en Klein-Kinderen.*

, Heden avond omstreeks zeven uur, ontsliep zeer zacht, na eene langdurige ongesteldheid en langzaam verval van krachten, mijn jongste Zoon L. A. v. D. SLUIS, Aannemer van Publicke Werken enz., in den ouderdom van 49 jaren en 9 maanden; nalatende vier Kinderen.
Gorredijk, den 24 Mei 1840. A. W. v. D. SLUIS.
PS. Eenige kennisgeving.

, Heden avond ten zeven ure, overleed tot onze droefheid, onze waarde Moeder en Grootmoeder RINSKE WIEBES DE VRIES, laatst Wed. H. L. KNOL, aan de gevolgen eener beroerte en na een lijden van 4 dagen, in den ouderdom van ruim zeventig jaren.
Vrienden en Bekenden gelieven deze voor algemeene kennisgeving aan te nemen.
Heerenveen, den 24 Mei 1840. J. MEIJER. *Uit aller naam.*

, In den laten avond van gisteren ontsliep zeer zacht, tot onze innige droefheid, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder TRIJNTJE IJDES VAN DER MEULEN, Weduwe van den Heer PIETER HAJONIDES VAN DER MEULEN; een spoedig verval van krachten maakte een einde aan haar ruim 73jarig leven.
Leeuwarden, G. H. VAN DER MEULEN.
den 26 Mei 1840. *In aller naam.*

, Heden trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het onverwacht afsterven mijner hartelijk beminde Echtgenoot AUKJE GERARDUS ALTHUSIUS, in den ouderdom van nog geen 32 jaren, mij nalatende 5 Kinderen, waarvan de oudste slechts 8 jaren en de jongste naauwelijks 12 weken telt.
Marssum, den 28 Mei 1840. P. FEIKEMA.
Algemeene kennisgeving.

** Heden overleed tot mijne diepe droefheid, in den ouderdom van bijna 29 jaren LISETTA KRAMER, geliefde Echtgenoote van
Winterberg, den 18 Mei 1840. HENDERIKUS WAHLE.

De BOTER te Leeuwarden, den 29 Mei 1840, f 35,00 à f 37,00.
GROVE KAAS f 19 à f 22,75.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*

LEEUWARDEN, Vrijdag den 29 Mei 1840: Puik Boter f 37,00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 178,50 het Last. — Tarwe f 11,48 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, den 30 Mei 1840.

NEDERLAND			Gebl.	RUSLAND.			Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.	53¾	53¾	53 7/16	1798, 1816.... 5 pCt.	105¾	106	105¾
Dito dito...... 5 „	100½	100¾	100⅝	1828, 1829.... 5 „	105½	105¾	105⅝
Kansbilletten.... ... f	24	24½	24 3/16	Certifi. dito ... 6 „	71	71½	71¼
Amortis. Synd. 4½ pCt.	92¾	92¾	92 11/16	POLEN.			
Dito dito ..... 3½ „	77¾	77¾	77½	Aand. à fl. 500...... f	147½	148½	147¾
Handel-Maats. 4½ „	179¾	179¾	179⅝	OOSTENRIJK.			
O. I. Leening 5 „	98¾	99¼	99	Aand. à fl. 250..... f	427	429	428
Spoorw. Rijn. 4½ „	100¾	101	100⅞	Metaliek...... 5 pCt.	104½	105	104⅞
SPANJE.				Weenb. *G.& Co* 5 „	94¾	95¼	95
Ardoins........ 5 pCt.	26¼	26¾	26⅜	BRAZ. Obl. L. 5 pCt.	78	78¼	78⅜

Ten gevolge van de rescontre was er in Integralen en Kansbilletten eenige affaire, doch derzelver prijzen bleven iets minder vast dan gisteren; de andere Hollandsche Effecten, daarentegen, goed prijshoudend. Aandeelen Handel-Maatschappij waren op nieuw weder tot iets lager prijs aangeboden.

In de vreemde Fondsen was in het algemeen weinig handel, en in de prijzen niet veel variatie; alleen de Ardoins waren op nieuw iets flaauwer.

Griekenl. bl. à £ 200, 12. Columbia 2de Leening à £ 100, 18 1/16. Nieuwe Mexico 5 pCt. 32½. Uitgest. 9½. Coupons Griekenl. roode enk. f 2 1/16, ⅛. Dito Ardoins 18⅞, ½.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER GEMEENTE VAN APPINGEDAM, gedenken, op Donderdag den 25 Junij aanstaande, *zonder uititel*, te laten Verharddraven en vereeren: *Eene fraai bewerkte ZILVEREN KOFFIJVAAS* tot Prijs, *en een dito TABAKSKOMFOOR* tot Premie, waarbij alle Paarden zullen worden toegelaten, welke tot genoegen der Keurmeesters zijn, en alhier nog geen Prijs hebben gewonnen.

De Paarden zullen daartoe tegen *tien* ure des morgens, op het Raadhuis moeten worden aangegeven, om vervolgens gekeurd te worden, terwijl de wedloop precies ten *twee* ure, een aanvang zal nemen.

Appingedam, *De Burgemeester en Wethouderen voornoemd*,
den 27 Mei 1840. S. REIJNDERS.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. J. BEBINGH, *Secretaris.*

Berigt aan Zeevarenden.

DE GRIETMAN VAN LEMSTERLAND, maakt aan belanghebbenden bekend, dat er op het Wester-Havenhoofd, in de Lemmer, in plaats van het Groote Vuur, een NIEUW KUST-LICHT, is daargesteld, en dat dit Nieuwe Licht, benevens het Kleine Vuur, dezelfde rigting en standplaats hebben behouden als vroeger, zoodat men des nachts, bij het aandoen der Haven, dezelfde voorzorg als van ouds, dient in acht te nemen.

Lemmer, *De Grietman voornoemd*,
den 23 Mei 1840. W. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL, convoceren bij deze de Eigenaren van Landen en Gronden Naastlegers van de zoogenaamde MELKVAART, strekkende van Makkum tot en door Wons naar Zurich, en Slattingpligtig tot dezelve om te compareren op Zaturdag den 13 Junij e.k., 's morgens ten 10 ure, in de Prins te Makkum, ten einde alsdan nader over de Slatting dier Vaart te worden verstaan, en aan de in den jare 1837 benoemde Gecommitteerden, voor de uitvoering der Slatting nadere Volmagt te verleenen.

Bolsward, *Grietman en Assessoren voornoemd*,
den 30 Mei 1840. M. W. STEENSMA.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. BINKES.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN TIETJERKSTERADEEL, zullen op Dingsdag den 9 Junij 1840, des namiddags drie ure, in het Grietenijhuis te Bergum, aan den minstbiedende aanbesteden, doch onder nadere approbatie van Hun Edele Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten van Vriesland:

Het AFBREKEN der OUDE en weder OPBOUWEN van eene NIEUWE SCHOOLONDERWIJZERS WONING te Bergum, met bijlevering van al de daartoe benoodigde MATERIALEN, volgens Bestek en Teekening, daarvan ter visie liggende ter Secretarij te Bergum.

DE AANBESTEDING der te doene REPARATIEN aan *Wijmbritseradeels cum annexis Contributie Zeedijken*, IS UITGESTELD tot ZATURDAG DEN 13 JUNIJ 1840, 's voormiddags ten 10 ure.
Namens het Dijksbestuur dier Contributie,
R. GAASTRA, *Secretaris.*

AANBESTEDING,

Bij geslotene briefjes, van het BOUWEN eener STELPHUIZINGE, met gedeeltelijke bijlevering der Materialen, in de nabijheid van Berlikum; waarvan Teekening en Bestek ter inzage liggen bij de Weduwe POPE FRANSEN, te Berlikum, bij wie de briefjes vóór of op den 6 Junij e. k. moeten worden ingeleverd, op welken dag tevens de noodige aanwijzingen in loco zullen worden gedaan.

NB. De Aannemer heeft met de geheele voltooijing van dit Werk tot den 20 Maart 1841 tijd.

VAARTSLATTING.

DE GECOMMITTEERDEN tot de Slatting der Kooterhuister en Wierumer Vaart, zullen, op Dingsdag den 9 Junij 1840, des namiddags ten 1 uur, in de Herberg te Wierum, in het openbaar aanbesteden:

1. De SLATTING der voornoemde Vaarten, beginnende bij de Opvaart van *S. O. Jaarsma*, onder Ternaard, en loopende tot het dorp Wierum, ter lengte van ongeveer 4000 ellen, in perceelen.
2. Het slaan van twee PUNTDAMMEN.

WAARSCHUWING.

Aan de belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat het BUITENSTE VERLAAT in de Vaart te Dragten, van af den 1 Julij tot nadere annonce zal gesloten zijn.

Namens de Eigenaren der Dragtster Vaarten en Verlaten,
K. J. VAN DER VEEN.

DE Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdagen den 3 en 10 Junij 1840, telkens des namiddags 2 ure, in de Herberg van *Beidschat*, bij de Zuiderpoort aldaar, bij de voorloopige en eindelijke toewijzing, in het openbaar veilen en verkoopen:

2 Bunder 74 roede 80 el WEIDLAND, gelegen in 2 stukken onder het behoor van den dorpe Kimswerd, bekend bij het Kadaster Gemeente Arum, plaatselijke benaming Kimswerd onder sectie A, nos. 42 en 43; te aanvaarden St. Petri 1841.

Vee-Boelgoed te Oosterwierum.

DE Notaris G. BAKKER, te Rauwerd, zal, op Donderdag den 4 Junij 1840, des namiddags om 1 uur, ten Herberge van de Wed. *J. P. Langedijk*, te Oosterwierum, bij boelgoed met gereed geld, en des verkiezende op Crediet, verkoopen:

Eene partij van 20 à 25 stuks zeer geschikte en gezonde kalve-, melke- en vroegmelke KOEIJEN en RIEREN, een 5tal goede WERKPAARDEN en 3 à 4 stuks beslagene BOERENWAGENS.

Alles aangevoerd door den Koopman EGBERT PAS, te Hallum.

Uit de hand te koop:

Een overdekte nieuwe SCHUIT, lang ongeveer 15 en wijd 3½ Ned. el, liggende op de Rohel onder Harkema Opeinde, bij *J. O. Hoekstra*, en te bevragen bij DJOERD KLAZES DAMSTRA, te Kollum.

TE KOOP, bij J. D. LEERLING, te Marssum: Eenige duizenden Roode DAKPANNEN, zijnde beste oude.

Wie genegen is om voor een nader overeen te komen tijd te huren of geheel over te nemen eene beklante ZEEPZIEDERIJ, met Loogbakken en verdere daartoe behoorende en vereischte Gereedschappen, staande aan het Kleinzand binnen de stad Sneek, aldaar gekwoteerd sectie B, no. 466, wordt bij deze verzocht, zich met gefrankeerde brieven vóór den 15 Junij aanstaande, te vervoegen of aan te melden bij Mrs. J. J. WIERSMA, Notaris, en R. A. B. REDDINGIUS, Kanton-Regter, beiden aldaar, waar verdere inlichting deswege te verkrijgen is.

Uit de hand te koop:

Ongeveer 36 schar KOEDONG, liggende op de Hieminge der Zathe thans in gebruik bij *Rimmer Sibles de Vries* onder Heeg.

Te bevragen bij REIN KLAZES HETTINGA, te Oudega.

Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen JACOBUS MARTINUS WILLEMS DOORENBOS, laatst woonachtig geweest te Akkrum, wordt verzocht daarvan vóór of uiterlijk op den *tienden* dezer maand, op en aangave te doen ten Kantore van den Notaris J. S. BOKMA aldaar. *Brieven franco.*

Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde, Nalatenschappen van PIETER JOOSTES DE BOER, in leven Schipper en Koopman, en ANTJE JELLES PEKEMA, in tijden Echtelieden te Joure, wordt verzocht daarvan *vóór* den 20 Junij 1840 aangave te doen ten Kantore van den Notaris R. DE JONG POSTHUMUS, te Joure.

Wordt ter kennis gebragt van de Ingezetenen der gemeente Leeuwarden, dat het KANTOOR DER DIRECTE BELASTINGEN van af den 2 Junij aanstaande zal zijn verplaatst naar het Heerenwaltje, wijk G, no. 25.

De ondergeteekende, BEELDHOUWER VAN BEROEP, berigt aan zijne geëerde Begunstigers, dat hij thans woont in de Bolmansteeg, letter F, no, 315, te Leeuwarden. L. SAUERLAND.

E. KOSMAN, berigt mits deze dat hij op nieuw heeft ontvangen een fraai assortiment BRILLEN en PERISCOPIEKE CONCAVE en CONVEXE GESLEPEN GLAZEN voor alle Gezigten.

Is verhuisd van de Nieuweburen; woont thans in de Sacramentstraat, letter I, no. 322 te Leeuwarden.

Verandering van Woonplaats.

De Ondergeteekende berigt door deze, dat zijne STEENDRUKKERIJ verplaatst is, in de Groote Hoogstraat, letter H, no. 120. Zich verder aanbevelende tot het drukken van Teekeningen en Vignetten, Landkaarten, Plans, Registers, Circulairen, Vracht-, Wissel- en Order Brieven, Kwitantien, Cognossementen, Prijs-Couranten, Facturen en Rekeningen, Adres, Visite- en Huwelijks-Kaarten, Signaturen, Etiquettes, enz. Belovende eene spoedige en civiele bediening.

Leeuwarden, den 21 Mei 1840. C. BRANTSMA.

De Ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij zijnen Winkel in STERKE DRANKEN, LIKEUREN en VERFSTOFFEN geopend heeft op het *Grootzand*, hoek van de *Scharnesteeg*. Dat hij bij voortduring maakt en verkoopt alle soorten van BITTER; al hetwelk bij hem in het *groot* en *klein* verkrijgbaar is, en neemt de vrijheid zich door deze in de gunst van het geëerd Publiek aan te bevelen; kunnende men van eene civiele bediening verzekerd zijn.

Sneek, den 1 Junij 1840. J. H. VAN RIJGERSMA.

De Ondergeteekende geeft door deze kennis aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten, dat hij als GOUD- en ZILVERSMID, is komen wonen te Dokkum, in de Hoogstraat, wijk B, no. 71. Hij beveelt zich als zoodanig minzaam aan in een ieders gunst, terwijl hij zal trachten door eene goede behandeling zich die gunst waardig te maken.

J. F. DIJK.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten, dat hij zich gevestigd heeft als BEELDHOUWER te Harlingen. Informatien bij den Heer P. OUENDAG Mz., in het *Meubelmagazijn* aldaar.

P. BOS.

Berigt voor Scheepstimmerlieden.

Te Oldeboorn is te bekomen ongeveer 3000 bos WERK, beste kwaliteit. Adres bij T. W. BIJLSMA, aldaar. *Brieven franco.*

VIJFSCHAFT.

De Ondergeteekende berigt door deze dat hij fabriceert VIJFSCHAFT. Men kan ook van eigen *Wol* of *Garen* hetzelve bij hem laten fabriceren; alsmede voor BED- en PAARDEDEKENS.

Bij denzelven is mede te bekomen groen SAAI, geschikt voor *Kerk-*, *School-* en *Bedgordijnen*, 1 Nederl. el breed, per Ned. el f 1,12½. Verkleurde Gordijnen kan men ook bij hem laten Verwen.

J. B. WIELINGA,
op den hoek van de Kleine Palen te Sneek.

Harddraverij en Kaatspartij.

Met toestemming van het E. A. Bestuur der grietenij Barradeel, gedenken de Kastelein GERRIT J. HERREMA, in de Zwaan te Tjummarum, en eenige Liefhebbers, op Dingsdag den 9 Junij e. k., des namiddags ten één ure, te laten Verkaatsen door Porturen uit één dorp: *Een fraaije ZILVEREN BRANDEWIJNSKOP*. En op Woensdag daaraanvolgende, ten twee ure, te laten Verharddraven door Paarden tot genoegen der Keurmeesters en welke noch Prijs noch Premie hebben gewonnen: *Een fraai GEREID, HOOFDSTEL en JAAGLIJN*; voor welke beide partijen alle Liefhebbers worden uitgenoodigd.

Vijf KNECHTEN *het Timmeren en Metselen* goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij W. K. FLIETSTRA, Timmerman te Engelum.

Eenige TIMMER- of MOLENMAKERSKNECHTEN, liefst die hun werk geheel verstaan, kunnen terstond werk bekomen bij D. VAN DER MEER, Molenmaker te Harlingen.

Een WAGENMAKERSKNECHT in het Rijtuigmaken grootelijks geoefend, kan dadelijk werk bekomen bij W. S. HOFSTRA, te Tzum.

Een WAGENMAKERSKNECHT die zijn werk geheel of ten deele verstaat, kan van stonden aan werk bekomen bij W. M. DE BOER, Mr. Wagenmaker te Oosterwierum.

Twee VERWERSKNECHTS die hun werk goed verstaan, kunnen dadelijk hetzelve bekomen bij W. VAN DER HEIDE, op de Waze te Leeuwarden.

Een VERWERSKNECHT, direct eene dienst verlangende, vervoege zich bij F. A. VAN DEN BERG, te Wolvega.

Men verlangt een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk wel verstaande, van de Protestantsche Godsdienst, met goede getuigschriften voorzien, kan werk, kost en inwoning bekomen bij J. HOLKEMA Pz., Mr. Kleermaker te Akkrum.

Ouders of Voogden hun Zoon of Pupil het BROOD-, KLEIN-, BESCHUIT- en KOEKBAKKEN willende laten leeren, vervoegen zich in persoon of met franco brieven bij J. B. RADERSMA, te Leeuwarden.

** J. F. THIEME, te *Nijmegen*, heeft alom verzonden:

DE CHRISTELIJKE JONKVROUW
IN HAREN OMGANG MET GOD,
BIJ DE VERSCHILLENDE BETREKKINGEN EN WISSELINGEN VAN HAAR LEVEN.

Gr. 12mo, Velin papier. Prijs f 2.

In dit Werkje worden de volgende onderwerpen behandeld:

Godsdienst. — De Mensch. — Blik in het verledene. — JEZUS CHRISTUS en zijn Evangelie. — Aan den morgen der openlijke bevestiging tot Lidmaat. — Aan den avond van denzelfden dag. — De treurige jeugd. — Het heilig Avondmaal. — Na de viering des H. Avondmaals. — Immer voorwaarts. — Het gevoelige hart. — Middelen ter verdere vorming van verstand en hart. — Gaat op naar 's Heeren huis. — Veredeling des harten door toon en zangkunst. — Waardering en onderhouding der schoonheid en gezondheid des ligchaams. — Voorkeur. — Terugzetting. — Omgang met de leden van den huisselijken kring. — Omgang met anderen. — Gezelschappen. — Jonkvrouwelijke vereenigingen. — Mode. — Stiptheid in het gebruik van den tijd, bij onze werkzaamheden. — Het ontwaken der liefde. Vriendelijke raadgevingen daarbij. — Het uur der verzoeking. — Het gebed. — De keuze des harten. — Bruidsstaat. — De trouw-morgen. — Het verlaten der Ouderlijke woning. — De veronderde Jonkvrouw.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.